

TAPOLCZAI LAPOK

EZELOTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

„Barangolás a Balaton körül.”

III.

Hát vajjon miket kellene még dolgoznia az emberi kéznek a Balaton körül, hogy a Balaton istenadta természetes szépségéhez, gazdagságához és tekintélyéhez méltó legyen ez a mesterséges és művészi munka?

A természetes szépséget, gazdagságot és méltóságot nem kell itt részleteznem: nem kell a téli rianást, a nyári háborgást, hétszínben játszó vizekről, a halgazdagságot, a fürdésnek a gyógyító hatását, a gyékényfonást, a környék kincsét, a külföldiek látogatását stb. De meg kell említeni, hogy e tengerkinések az eddigieknél több megbecsülést követelnek a nemzettől.

Legalább is annyit megérdemelnek, hogy ne mondhassa róluk az utas azt, hogy a parton piszok van.

Talán többet is.

Megérdemli és követeli tőlünk a Balaton először a tisztaságot — testi egészségünknek és lelki gyönyörűségünknek a hirdetésére s saját önértékünknek a felkelítésére és ébrentartására.

A tisztaság! Ugy é bizony, istenem! Beh kicsinyes beszéd ez; szolgálói sörpöregésről írni a vezércikkben. Hát pedig nem kicsinyes. Nem is egyszerű. Hiszen csak ez a külső tisztaság is, amiről beszélek, hármass célra szolgál, — s a piszok hármass életünknek az

*) Magyar Páris lapársunktól átvett cikkel teljesen egyetértünk. Szerk.

ellensége. Ki tagadja, hogy az anyagi tisztaság a közegészségügynek is, a jó izlésnek is, a közérkölcésiségnek is egyúttal első kellékes tényezője? Miért nem építik a lakóházakat és főképen a kórházakat szemétdombra? Miért nincsenek az Andrassy uton s a templomok ajtójában trágyadombok? Hát miért kell szemétnak, piszoknak lenni a Balaton tiszta vizének a partján? Miért van ok arra, hogy a tisztaság ügyében korholó beszédekkel kell írniok az ujságíróknak? Miért van az, hogy a Balaton fürdőkön, az üdülő és a pompázó helyeken, a hol fényes és kényes vendégek milliókat költenek és pazarolnak, a hol testi mosakodásnak, tisztálkodásnak van a helye, a hol egészségünknek, szívbéli örömünknek s egész lelki életünknek a temploma van: miért van, hogy ott még szemétről is van mit beszélni?

S a parti szemét mellett a vízben is, a hol nagy terjedelemben tenyészik a közgazdaságra nézve értékes balatoni nád: had tenyészék; de a hol csak ritkán nő s egyéb vízi burjáanggal együtt csak sárt, akadályt és hinárt alkot: meg kell attól tisztítani a fürdővizet, hogy egyéb utálos riasztó férgek, kigyók, bogarak is lehetőleg ritkuljanak. Mert akár belföldi fajtánk, akár a külföldi embernek nincs kedve a férgekkel együtt fürödni.

A tisztaságot s a jó izlést szolgálja az is, ha a madár-ültette fák helyett rendszeres csoportosítással mi ültetünk

akár költői vad fákat, akár prózai gyümölcsfákat és ha a disznóturkálta helyeken árnyas sétatereteket alkotunk. És a többi hasonló dolgok. És ez belevág egyúttal másodsor a gazdálkodásba is.

Hát miért ne növelje a napsugár azokon a nagy területeken a kutyatej helyett az áldott diófát, vagy a számfának való vad fát? Gyönyörű kép tárul lelki szemem elé: A kristály tisztán loesogó víz partján itt egy tábla szőlő, mellette egy láb vetés, aztán egy kerek bongor erdő vad fából, mellette egy kert gyümölcs, egy téglány sétatér s a szekérut és vasut mentén végig gyümölcsfák!

A forgalmas életet, erővel teljesebb életet, az életnek egészségesebb vérkeringését jelentené, ha a partokon végig futó kettős uton belől, közből is végig futna egy hajó-ut 100 kilométeren át Balatonszentgyörgytől Polgárdiig.

S talán nem esalódom, ha gazdasági ügynek tekintem azt is, ha a közönséget valami jó szellem védelmébe venné a zsarolásokkal szemben. A módját megtalálhatná ennek a Balatoni Szövetség s az államhatalom. Épen úgy annak is, hogy a Balatonból ne vigyék mind Bécsbe a halakat, amíg a saját szükségletünk nincs kielégítve. De ha elég széppé és gazdaggá s amellet mégis türhetőleg elég olcsóvá tettük a Balaton környékét, akkor eljön majd Bécsből s a többi külföldiek

TÁRCA.

A tolvaj.

Írta: Moldován Lajos.

Haldokolva vitték haza Tóbiás Józsefet a gyárból. Odavágta a gép a falhoz, úgy lo-csolták őt valahogy fel. A gyári orvos csak egy kis zuzódást konstatált rajta, azt mondta, hogy néhány napi pihenés után, — ami az „ijedtse-re“ jól fog esni, — már munkába is állhat. Tóbiás József azonban nem állt többé munkába. Nem pedig azért, mert másnap virradóra meghalt.

Egy munkás halála nem valami nagy esemény a gyári életben. Ha egy kicsit idősebb az elhunyt munkás, még örül is a gyáros, mert „már úgy is lassan, nehezkésen dolgozott“, no meg aztán fogadhat helyette egy fiatal, egy friss erőt, akiben még van kizsákmányolható munka. Tóbiás József halála is csak mérgeződest okozott a gyáros urnak, mert a temetési nap delutánján szünetelni

kellett a munkának, hogy a gyár munkásai elkísérhessék utolsó útján szerencsétlen társukat, a munkadíjat azonban fizetni kellett.

A szegényes temetés, annak rendje és módja szerint még csak megtörtént valahogy. De azzal az elhagyott négy árvával ki törődött volna. Hogy azoknak a temetés után egy hetre már alig volt mit enni, azzal senkisémm törődött, senki sem hallotta az árvák kenyerért siró hangját.

Eszti, — a legidősebb az árvák között, — naphosszat járt-kelt, hogy legalább a kenyerre való pár fillert megtudja valamiképp szerezni munkájával kis testvérei s a maga számára. Nehéz volt ez neki, azért is, mert szépség tekintetében nem tartozott az utolsók közé! Magas, karcsu termetét feltűnő ekessé tette halvány, komoly arca, dus, barna szép haja. A szegény leánynak pedig nemcsak a csínyaság, de a szépség még nagyobb veszedelme, különösen ha becsülettel akarja a mindennapit megkeresni. Tapasztalni kellett ezt Esztinek is. Pedig mily fájdalmat oko-

zott az neki, mikor kis testvérei a kapott kenyér után hozzászaladtak:

— Adj még kenyeret! Mikor fogsz már egyszer sokat adni? Te mindig csak ígéred, hogy hozol egy nagy kenyeret, miből jól-lakhatunk majd úgy, hogy még marad is belőle.

Eszti mindig megnyugtatta őket.

— Majd megsegít bennünket a jó Isten. Jövő héten hozok majd egy nagy, nagy kenyeret.

Az idő azonban mult s épen csakhogy a mindennapit tudta megkeresni, részben a házbéliek joindulatából. Beköszöntöttek a hideg, esős őszi napok, nem járhattak már a gyerekek cipő nélkül sem, erre is gondolni kell. Még nagyobb gond, még nagyobb baj, hogy azért a kis pincelyukért nem tudja majd a bert fizetni. Pedig az a szívtelen háziúr — egyben a házban lévő péküzlet tulajdonosa, — nem veszi figyelembe az ő árvaságukat, nyomorukat, neki pénz kell, sok pénz, hogy

NAGY ENDRE KABARÉJA TAPOLCZÁN

ma vasárnap a „Pannonia“ nagytermében

BENKŐ ALICE hegedűművésznő és BENKŐ ERNŐ zenetanár közreműködésével
Kezdeté este fél 9 órakor. Első hely 3 K. Második hely 2 K. Jegyek előjegyezhetők a „PANNONIA“-ban.

személyesen is a Balatonra, megeszik itt a halat, s hal mellett egyéb élvezetet és gyönyörűséget is találnak.

Ha elég széppé tettük a Balatonpartot, ezt tovább fejleszti a gazdaságot is. Egy körvasut futna körül, vagy egyéb szárazföldi járó mű, vagy mindkettő, körül a 690 □-kilométernyi tó partján. Nincs az a fürdővendég, de talán a ki nem fürdők is, alig volna valaki, aki otthon maradna, eljőnének az országból, eljönnek a külföldről, csak azért, hogy fáradság nélkül egy-két korona árán megkerüljék ezt a nagy tavat, gyönyörködjenek a magyar tengernek színjátzó tükrében, vulkanikus hegyeiben, bort öntő szőlőjében s egyéb veteményes és ültetvényes gazdaságában, — hogy gyönyörködjenek azon, mint ölelezkik össze az őserőnek természetes működésével az emberi kéznek mesterséges munkája; hogy az isteni erőhatalom a szerény embernek törekvésével összefogva milyen szép világot teremtett itt Magyarországon. . .

S ha széppé és gazdaggá tettük ezt a területet, melyhez nem annyira külső hozzáragasztás kell, mint inkább belőlről való kifejlésztése a bent duzzadó erőnek, — mint amilyen a Sokrates tudománya és a bába hivatása, ha mondom, ez meg van: akkor gondoskodnunk kell arról is, hogy hirdesse ez a hely

a *nemzeti dicsőséget* is, hogy ébresztgesse és ápolja a nemzeti önértzetet.

Emlékeket kell állítani e szép és gazdag helyre. Emlékeket, amelyek jelzik, hogy Magyarország ez a föld. Emlékeket, melyek bizonyítsák, hogy magyar erő szerezte meg ezt a földet nekünk, magyaroknak a számunkra; hogy magyar erő tartja fen s hogy csak nekünk van hozzá jussunk a jövőben is. Emlékeket kell állítanunk, amelyek bizonyítsák, hogy nem kaptuk, nem loptuk, hanem megvettük ezt a földet. És hová kell ilyen emlékeket inkább állítanunk, mint ide? Állítottak ugyan néhány emléket a millennium-

kor — egy-egy dombra — egy-egy lélek nélküli emléket. De talán inkább ide kell állítani, a nagy fürdőhelyre, a a világ piacára, hogy lássák az emberek és tudják. És egy lélegzet nélküli bástyánál, köfal-emelvényénél mégis csak erősebb emlék, ha a vérrel és élettelen embernek a képét állítjuk oda emlékeknek, ha a honszerző és tentató hősöknek a képét rakjuk sorba, akiknek emlékük összeköti a népet a földdel, s a hazához szegezi a nemzetet.

Főlséges munkát tenne a magyar nemzet, ha nagyjairól szobrokat állítana alkalmas sorban és rendszerben a Balaton partján. Egyfelől elég ok lehet erre a helynek nagyszerűsége, másfelől cél is lenne a szobor a helynek nagyobbyszerűvé tételére.

A dicsőséges férfiak keresésében nem fájdulna meg a fejünk. Árpád a honalapító, vagy egy másik vezér, aki itt vette meg a földet. Szent István, az alkotmányalapító, aki képviselője egyuttal a keresztény vallásnak is. Az ősi Koppány, vagy vele szemben a hittérítő pap, Szent László, aki többet járt itt s akiről több emlék van. Avagy más még a régi világból. Mátyás király, aki mindenütt van. A szabadságharcok korából ha a Bethlenek és Rákócziak keveset jártak itt, itt járt a Vak Bottyán s itt vágott le háromszáz labancot egymagában Bezeredy Imre. Szobrot kell állítani e magyar világpiacra Kossuth Lajosnak, Széchényi Istvánnak, Petőfi Sándornak, az újabbkori. S talán minden nemzet legnagyobb fiainak s ha csak szűkebb földet tekintjük is, e kis földnek is vannak nagy emberei: Deák Ferencz, Csany László politikusok s Festetics György, az első magyar fölmívelő. A két Zrínyi Miklós a nemzeti várfokon! Hat a költők, akik a nemzetnek élő lelkiismeretét teszik: Kisfaludy Sándor és Károly, Vörösmarty Mihály, Jókai Mór, Czuczor Gergely, Kiss János s itt van a távolszülött Csokonai Vitéz Mihály is, aki itt bolyongásában belesírta fájdalmas lelkét a Tihanyi Eshóba. S

miért ne állítanánk belé egyet a sorba azok közül is, akik a Balatonnak reális művelésében jórészt vettek!

Művészeink is vannak hála Istennek, újabb időben elég bőven vannak, akik elvégezhetnék még ez ábrándos nagytervű műveket is; vannak elegen, akik éheznek és szomjuhozzák az igazságot, a munkát és a dicsőséget s köztük, akik ezen kívül talán éheznek is. Menynyire kikelne melegágyából a tétletség! Oh, mekkorán fejlődnek evvel a magyar munka, a magyar szobrászművészet! A Perikles korszaka is ránézne és meg is hajolhatna előtte.

Az említettem magyar szellemekkel kell benépesíteni a magyar földet s főképpen ezt a nagyszerű Balatonvidéket, hogy bennök, közöttük, általuk nagyobbak, jobbak, nemesebbek legyenek mi is. Hogy tudjuk elsősorban mi magunk magunkról, hogy mik voltunk és tudják meg mások is rólunk, hogy kik vagyunk.

Nem lehet, mert sok pénzbe kerül. Ugy-e?

Aki ezt mondja, az vagy bolond ember vagy gonosz ember.

Mert hiszen pénz van elég. Csakhogy azt nem pálinkára kell költeni.

Tegyük széppé, gazdaggá és dicsőségessé a Balaton környékét.

Borbély Görgy.

A Balatoni Szövetség nyári közgyűlése.

A Balatoni Szövetség ez évi nyári közgyűléset nagy és előkelő közönség részvételével dr. Óvári Ferencz orsz. képvis. ügyvezető alelnök elnöklété mellett a veszprémmegyei Balatonaliga fürdőhelyen vasárnap tartotta meg. A megjelentek között voltak Hunkár Dénes főispán, dr. Romy Béla államtitkár, Kvassay Jenő miniszteri tanácsos, dr. Kmetty Károly, dr. Helle Károly, dr. Rigler Gusztav egyetemi tanár, Forster Elek földbirtokos, Günther

azokkal a festett arcú, cifra dámákkal eldorbézolja.

Egy este szolt is neki, mikor pár fillérért kenyéret vett nála.

— Na, hát hogy leszünk a házberrel? Mi?

Esztí nem igen tudott mit felelni.

— Majd csak lefizetem valahogy Novák ur.

— Valahogy? Én azt gondolom, hogy sehogyl Miből is fizetnéd le, hisz' nincs mit ennetek! Pedig látod, ilyen szép leánynak, mint amilyen te vagy, nem szabadna, hogy éhezzen, ilyen leány sok pénzt kereshet ám szépségével. Értesz engem? Gondold csak meg, Esztikém, én se követelném tőled a házbért, kenyéret, pénzt is adnék annyit, hogy sohse kellene koplalnotok. Gondold csak jól meg a dolgot, nem tudja meg senki, én pedig agglegény vagyok.

Esztí már az ajtóban volt, mikor az utolsó szavakat utána kiáltotta még egyszer Novák.

— Gondold meg, aztán csak szólj nekem!

Esztí egész este nyugtalan volt. Annak a gazdag, jól táplált péknek, a háziurnak a szavait, bárhogy akarta is, nem tudta kiűzni fejéből. Milyen jó is lenne!? Nem kellene házbért fizetni, nem éheznek, telne cipőre, ruhára, volna minden, minden. S miért, mit adna ezekért ő? A szépséget . . . igen, igen . . . a becsületét . . . Nem . . . soha! . . . Bagyadtan borult le az ágya fölött levő feszület előtt és sirt . . .

Nehez napok köszöntöttek a szegény árvaakra. Esztí nem tudott sehol munkát kapni, vagy alig pár fillért keresett. Novák érdeklődött a vedtelenül álló leány után, azért ő mindezt tudta. Egy este, hogy bement Esztí az üzletébe s csak ketten voltak ott, ismét előhozakodott neki aljas ajánlatával. Ő azonban a maga egyszerű eszjárásával csak annyit mondott!

— Inkább a Dunába ugrom!

— Ez az utolsó szavad?

— Ez!

— Nos, hát én meg azt mondom neked, hogy vigyázz, meg fogod banni makacsságodat!

Esztí egy nap meg a kenyérré való pár fillért sem tudta megkeresni. Nincs már mit eladnia sen, eladott, zálogba tett már mindent, amit csak lehetett. A házbéliek jószívűségét is nagyon igénybe vette már, kis testvéreire azok ügyelnek fel míg ő távol van, sokszor adnak nekik egy kis ételmaradékot, nem fordulhat most hozzájuk. Fáradtan, csüggedten tartott hazafelé a város külső részére egy nagy téren át. A csipős, hűvös szél erősen csapott arcába, ő azonban nem érezte azt. Azon gondolkozott folyton, mit csináljon kis testvéreivel, mit feleljen nekik, ha azok kenyéret kérnek majd tőle.

A sötétben alig hallható hangon megszólítja őt valaki:

— Min gondolkozol, miért könnyezel? Nesze, itt a pénztárcám! Nézd csak! Telik ebből kenyérré, cipőre, mindenre. Ne félj tőlem, nesze, vedd!

Ránéz a beszélő férfiura, Novákot, a háziurat látja maga mellett. Mereven tekintenek egymásra. Esztí tetovázik, mit csináljon. Az a pénz segíteni tudna rajta, megmentené a gondtól. Végre kikapja a mosolygó férfi kezéből a duzzadt pénztárcát, egy kézmozdulattal arcába vágja annak és futásnak ered.

— Ezt megbosszulom rajtad! — kiáltja utána haraggal Novák.

Későre járt már az idő, mikor Esztí házuk elé ért. Félénken lépett be a kapun. Kis testvérei már várták, éhesek voltak. Sirva fogadták őt.

— Adj kenyéret éhesek vagyunk.

Mit csináljon, mit feleljen most, hogy hallgattassa el kis testvéreit. Fájt a szíve éhezni látni őket, de nem tudott mit tenni.

Egyszerre mintha valami jó jutott volna eszébe, szinte örömmel mondta:

— Mindjárt kaptok kenyéret, legyetek csak csendbe. Elmegyek és elhozom azt a nagy, nagy kenyéret, amit oly sokszor ígertem már nektek.

— Jaj, de jó lesz! — kiáltották most már vígan a gyerekek.

Kínézett az udvarra. Mikor bejött a kapun látta, hogy egy nagy kosárba kenyerek vannak! Nyilván a boltból hozták ki, nem tud-

Ferencz és közéletünk nagyszámu kiváló tényezője, kiknek a szövetség dolgaiért megnyilatkozott nagy lelkesedése a ritka hivatottságu egyesület programjának egész beteljesülését helyezi biztos kilátásba.

Napirend előtt Kmetty Károly dr. az aligai fűrdőegyesület elnöke üdvözölte a Balatoni Szövetséget és köszönetet mondott azért az elhatározásért, hogy a szövetség ez évi közgyűlését Balatonaligán tartja meg. Ezután Cséplő Ernő szövetségi titkár olvasta fel a szövetség ez évi tevékenységéről összeállított elnökségi jelentést. A jelentésből megállapítható az örvendetes fejlődés, ugy a szövetség, valamint a balatoni fűrdőket illetőleg is. A szövetség kötelekébe a folyó évi fél év alatt több mint 400 új tag lépett be. A jelentés örömmel és megelégedéssel hivatkozik arra, hogy a szövetség ez évben is minő jelentékeny feladatokat oldott meg.

A szövetség által megalkotott balatonvidéki elektromosművek központi telepe javában épül és csak pár hét kérdése, a mikor a központi erőtelep megkezdji üzemét. Ez a telep nemcsak villamvilágítással látja el a Balaton valamennyi fűrdőhelyét, de ez fogja hajtani a vízmű és csatorna műveket is. A balatoni községek egymásután rendezkednek be vízvezetékre és csatornázásra és a hajtóerőt mindegyik a központi telepéből nyeri. Épülnek a balatoni kikötők és legközelebb kezdetét veszi a balatonszepezdi is. A szövetséget az utóbbi időben igen erősen foglalkoztatta a fűrdők hitelügyének kérdése és a szövetség kebelében már is kialakult az a vélemény, hogy a balatoni fűrdők érdekében elmaradhatatlan szükségesnek látszik egy nagy tőkeerővel rendelkező fűrdőbank alapítása. Az élelmezés kérdésében a szövetség állandóan tevékenykedik. Az állami támogatással létesített siófoki és révfülöpi zöldségtenyésztő telepek jótékony hatása nagy mértékben mutatkozik.

A szövetség abbéli eszméjét, hogy Tihany és Szántód között modern

közlekedési eszköz álljon rendelkezésre és ezzel a 80 kilométernyi két szemközti part szerves kapcsolatba hozassék, élénk rokonérzésre talált és a kereskedelemügyi miniszter a kivitel tekintetében terveket és költségvetést készített és pedig a szerint, hogy ezek a tervek hozzá illesztessenek a nem-sokára alkalmasint kiépítendő balatoni körut terveihez. A közlekedés ügyében a szövetségnek számos sikere van. Így tökéletesedett állásfoglalása folytán a vasuti forgalom. A szövetség jelentősebb kiadványai voltak az ingyenes balatoni kalauz és a Balaton mint gyógytényező című szakmunka. A Magyar Tenger című idenylapot hetenként, a Balaton című képes folyóiratát havonként jelenteti meg. Kiadott egy diszes balatoni albumot is. Felállította a révfülöpi Czigány-émléket és dolgozik azon, hogy mindazoknak az érdemei kellőképen megörökíttessék, kik a Balatonért valaha érdemeset cselekedtek. Több nagyobb vendégsereget irányított a Balatonnál. A minden tavaszon szokásos diákjárást, vasutasok két hatalmas kiránduló csoportját, a bécsi tudományos egyetem több százra menő kiránduló csapatát. És június havában 10 ezernél több gazdát látott vendégül a Balatonnál, a kik idejöttek, hogy megismerjék a magyar tenger kiváló kincseit.

A szövetség működését ismeri már minden érdekelt és tevékenysége iránt a legteljesebb elismeréssel vannak az előkelő hatóságok és testületek. A szövetség gazdasági, erkölcsi és érzelmi uton igyekszik hatni, hogy a Balatonnál érdekelt tömegeket magához kapcsolja. Ennek köszönhető, hogy míg az egyesületi élet Magyarországon csak alig mozog, a Balatoni Szövetségbe százával lépnek be az új tagok és kötelekében ma már ezerek vannak és gondolkodnak egyértelemben és dolgoznak a kincses Balaton felvirágozásáért. A közgyűlés a jelentést egyhangulag vette tudomásul.

Következtek ezután az indítványok

tárgyalása. A közgyűléshez 3 indítvány érkezett. Hegedüs Nándor abbéli indítványát, hogy egyes adónemek leszálitását a szövetség szorgalmazza, az elnökséghez utalták azzal, hogy az a kérdés tanulmányozására bizottságot küldjön ki. Mangold Gusztáv ebbéli indítványa tárgyában, hogy a szövetség a tihany-szántódi áthidalás kérdésében egyelőre gőz, vagy villamoserőre berendezett komp közlekedés mellett foglaljon állást, a közgyűlés nem határozhatott, mert a kérdés máris tanulmányozás alatt van és a kialakulás még meg nem történt. Dr. Nógrády László ebbéli indítványa, hogy a szövetség hasson oda, hogy a szórakozásból horgászók a mai feltételeknél olcsóbban jussanak horgászjegyekhez, az elnökséghez utaltatott át azzal, hogy lépjen érintkezésbe a Halászi Részvénytársasággal és a lehetőség keretében intézze el a kérdést olyképen, hogy főként a gyermekek olcsóbban jussanak hozzá a kedvelt szórakozáshoz. Kimondatott azonban, hogy a szövetség az irányban is tegyen lépéseket, hogy a kinél visszaélés tapasztalható a horgászás terén, attól egyszersmindenkorra az engedély megvonassék.

Ezután a választmány kiegészítésére került a sor. Vidékünkről a választmány tagjaivá választotta: báró Putheáni Géza földbirtokost és Dömötör Mihály hercegi intézőt. A választások után Phillippi Ödön dr. kir. táblabíró mondott a megválasztottak nevében köszönetet s tett ígéretet arra nézve, hogy a szövetséget munkálkodásában lelkiismeretesen támogatni fogják. Ennek végeztével hangzott el K. Nagy Dezső kir. főmérnök érdekes előadása a Balaton viziközlekedése és a Dunával való összeköttetéséről. Gyakorlati példával mutatta be, hogy nem kell attól félni, ha a csatorna megépül, hogy a Balatonból több víz megy be, mint a menyeyit a fűrdőtelepek érdekében le szabad engedni. A kamara zsülipek révén nagyon szépen megoldható a hajózás kérdése is, meg a Balaton vízszintjének a megtartása is. A szép és érdekes előadást mindvégig nagy figyelemmel hallgatták és az előadót előadása után tetszéssel ünnepelték.

Állami fűzveszőtelep Tapolczán.

A kosárfonó háziipar meghonosításának egyik feltétlen kelléke, hogy az illető vidéken a szükséges anyag beszerezhető legyen. A Tapolca-vidéki Gazdakör a járás legtöbb községében már rendezett kosárfonó háziipari tanfolyamokat és pedig oly dicséretes eredménnyel, hogy a nyers fűzvesző kosártól a legfinomabb hámozott vesszőmunkáig láttunk munkadarabokat az évenként tartani szokott tanfolyamokon készült munkadarabokból rendezett kiállításokon, melyek mindegyike tanubizonyosságot tett arról, hogy népünk szereti és tudja is a fűzveszőt ügyesen feldolgozni. Ámde mindezzel a háziipari tanfolyamok rendezésének célját el nem lehet érni, ha népünknek nem áll a kellő fűzanyag rendelkezésére. Vidékünkön pedig nagyon kevés rendszeresen kezelt fűznövény van. Aki pedig a vesszőfonást megtanulta, tapasztalat szerlnt szenvedélylyel üzi azt akkor, midőn más gazdasági munka le nem fog-

tak ma már eladni. A kosár kenyér még ott volt a lépcsőháznál, a sütő-műhely lejárata mellett. Micsoda bünt követne ő el, ha abból egy kenyeret a kendője alá rejtve elvinne? A kapu is már zárva van, nem fogja látni senki, meg aztán a háziur sem lesz azzal az egy kenyérral szegényebb. Az Isten is megfogja néki azt bocsátani s hogy róna fel bűnül, mikor éhez, nyomorgó gyermekeket akar az éhenhalástól azzal megmenteni. Nem, nem követ el bünt, nem is magáért cselekszi.

Vállára dobta nagykendőjét, nesztelenül, félénken kiosont az udvarra. Körülnézett, nem látott senkit, csak egyik-másik lakásból látszott halvány fény. Mintha az emeletre akarna menni a lépcsőháznak tartott. Ott megállt, körülnézett. Seholy senki. Felkap egy kenyeret a kosárból, hirtelen kendője alá rejt s szaladni kezd vele a pincelakás felé.

Nem tudni honnan, merről jött a hang, de hallotta Novák kiáltását, amely csak egy szó volt, de amely megremegtette:

— Tolvaj!

— Tehát nem vonja vissza a panaszát, Novák ur? Nem! — felelt a megszólított. Lopott, üldözendő bünt követett el, bűnhődjék!

Mikor már kihirdették az ítéletet, oda szö a bíró az előtte álló sápadt leányhoz.

— Kivánsz-e még mondani valamit leányom?

Esztí halvány arca kipirosodott, szeme fényleni kezdett s hangos kiáltással mondotta bírái szemébe.

— Igen, loptam, egy kenyeret loptam, bűnös vagyok. De hát mondják meg nekem maguk, urak, melyik a nagyobb bűn: egy kenyérlopás, ha azzal a kenyérral négy árvát mentünk meg az éhenhalástól, vagy az-e, ha egy ártatlan leány a testét, a becsületét dobja vásárra. Mondják meg nekem, ki követ el nagyobb bünt, ki érdemel nagyobb büntetést, aki egy kenyeret lop, mert koplal, lop olyantól, akinek mindene megvan, mit csak kíván, vagy az-e nagyobb bűnös, az érdemel-e nagyobb büntetést, aki egy szegény leánynak, ha tudja, elrabolja egyedüli kincsét, a becsületét. Nézzék meg ezt a nagyonban dushalkodó embert, aki nem egy ártatlan leánynak rabolta el már becsületét, nézzenek meg engem, a szegény leányt, kinek egyetlen vagyona a becsülete és ítéljék meg, feleljenek ki a nagyobb bűnös, ez a becsület tolvaj, vagy én, a kenyér-tolvaj? Mondják helyesen cselekedtem-e, hogy inkább loptam, minthogy ennek az embernek adtam volna oda testemet, becsületemet?! Feleljenek nekem erre, uraim!

A bírák csak nézték a kipirosodott arcu leányt, nem feleltek semmit. Egy nagy bűnösre gondoltak, a — társadalomra.

lalja. Mit csinál tehát az ilyen ember, hogy fűzveszőhöz jusson. Rendszerint megfellekzik az enyém és tied közti különbségről és tiltott uton szerzi meg az anyagot.

A cél tehát azon törik meg, hogy nincs elég fűzvesző. Erről tett említést a gazdakör a tavasz folyamán Tervey Imre miniszteri tanácsosnak, aki bölcsen fölismerte a háziipari tanfolyamok céljainak elérésében felmerülő eme akadályt, közbenjárta a földmívelésügyi kormányznál az akadály megszüntetésére. Ezen alapon intézte a földmívelésügyi miniszter a Gazdakör elnökségéhez a következő leíratot:

„Miután tudomásomra jutott, hogy Tapolcza nagyközség és a szomszédos Balatonpartvidéken a kosárfonó háziipar szép fellendülésnek indult és az egyes községekben a háziipar ezen nemével nagy előszeretettel foglalkoznak, sulyt helyezek rá, hogy ezen ipar fejlesztése érdekében a vidéknek a megfelelő fűznyers anyag rendelkezésére álljon és e célból elhatároztam, hogy Tapolcza nagyközség határában egy 40-50 holdas fűztelepet létesítsek.“ Felkéri továbbá leírataiban a gazdakör elnökségét, hogy e célra alkalmas területet szemeljen ki és tudja meg a bérszerződés feltételeit, amiről minél előbb tegyen jelentést, mert a fűztelep beállításának előmunkálatait még a folyó év ősz folyamán megkezdeni óhajta. Majd jelzi, hogy állami kertész alkalmazása mellett a tapolczai elemi és polgári iskolák növendékeinek kertészeti oktatását is bevezetni óhajta, egy 3-4 holdas konyhakertészeti is állít fel, amely célra szintén alkalmas területet kér kijelölni.

A fűztelep felállításának szükséges és fontos voltát már jeleztük, hogy pedig a tanulók kertészeti oktatására felállítandó konyhakertészeti is mennyire fontos és hézagpótló különösen leány polgári iskolai tanulóink részére, azt senki el nem vitathatja, sőt köszönettel kell adoznunk a földmívelésügyi kormányznak, hogy alkalmat nyújt a kertészeti gyakorlati oktatásainak bemutatására. Hisz legvünk csak ösztintek, leány polg. tanulóink igen szépen megtanulhatják a konyhakertészeti elméletileg, de mit használnak az, ha a zöldségműveket csupán a tányérban ismerik, de fogalma sincs annak gyakorlati tenyésztéséről; már pedig e téren csupán a gyakorlati oktatásnak van maradandó haszna.

A gazdakör, mint halljuk, már a mindkét célra alkalmas területet kijelölte és arról a földmívelésügyi miniszternek jelentést is tett, s így bizton remelhető, hogy nemcsak Tapolcza, hanem a vidék és iskolák erkölcsi és anyagi hasznát szolgáló eme fontos intézmény létesítése már a legközelebb teljesülni fog.

Egyről-másról.

Piacrendezés. Új formát nyert kedden a tapolczai piac. A piacrendezés főpróbáját tartották. Egész sor nőtt a szakmák szerint csoportosított sátrakkól. Jobbról-balról kereskedővé vedlett iparos zugolódott az új rend ellen. Egyiküknek sem volt kellemes, közvetlen mellette a másik szaktársat látni. Mindannyi maga szeretett volna a piacon lenni.

Mikor így, kereskedő kabátban látjuk az iparosainkat, akkor eszünkbe jut, hogy mennyivel egészségesebb alakulás volna, ha iparosaink csak termelnének, s a kereskedelemre bíznák az értékesítést. Ez irányba terelődik az iparos országokban a kisipar fejlődése. Mennyivel többet tud termelni az az iparos, akinek nem kell az értékesítéssel foglalkozva, fél napokat a piacon tölteni! Egész nap az iparának élhet; termelését

pedig a termelőszövetkezetekben vagy a nagykereskedőknél értékesítheti.

De ez rálunk csak utopia. A valóság: a rendezés, a reform. Mindent rendezünk, reformálunk. És ilyenkor kiténik, hogy például míg eddig csak egy-két csizmadia jött ki a piacra, nagy ritkán, most hogy piacrendezés van — az egész céh kirakodik.

Az új piaci rendet pedig nem szabad iparosainknak kifogásolni, hisz azért a 40 fillér helypénzért ugyanabban az utcában van üzletük, ahol a kereskedők ezeket fizetnek — helypénzt.

Nagy emberek házas élete. Mindjárt fel is állíthatjuk a tételt. A nagy gondolkodók vagy egyáltalán nem nőülnek meg, vagy ha megnőülnek, házasságuk boldogtalan, s igen ritka esetben van utódok. Csak vonultassuk el magunk előtt a nagy gondolkodók díszes sorát. Sokratesnek házasságáról mindent elmondhatunk, csak azt nem, hogy boldog. Felesége a házastárs életpárok örök mintaképe, Xanthippe volt. Plato nem nőült meg. Aristoteles megnősült ugyan, de a fajfenntartás fontos kötelességét sokkal kevésbé teljesítette, mint akár a legkorlátoltabb athéni fazekas. Az újabb kor nagyjai közül: Shakespeare megnősült, még három leánya is volt, de nem sokat törődött a családjával. A mindenben való kételkedés szükségességének hirdetője, a „Cogito, ergo sum“ atyja, Descartes szintén nem nőült. A nagy filozófusok közül nem nőült meg Bacon, Spinoza, Leibniz, Kant, Schopenhauer, Nietzsche.

Mind Ezek után, csak azt ne higgye valaki, hogy ha nem nőül meg, vagy rosszul él élete párjával, már akkor — nagy ember.

A kutya. A kutya az ember barátja. Felkíséri az embert az örökös jég honába, ott van vele a forró éghajlat alatt; mindenhol mellette van a kutya. A házörzés tisztjét nem tanulta, magára vállalja. Az ember minden javának őrzésére kioktatható. Bizalmas, hű, értelmes állat. Figyelmes és a jó bánásmóddal hálás tud lenni, ami jó emlékezőtehetségét bizonyítja.

Sokféle kutya járál az utcán. A hosszú lábú agár, a kurta lábú mopszli, a rövid szőrű vizsla és a bozontos szőrű kuvasz. De mind megegyezik abban, hogy négy lába van. És minden kutyatulajdonos megegyezik abban, hogy két lába van. Ezt azért szükséges tudni, mert újabban a tapolczai korzón majdnem minden két lábra jut egy négy lábú kutya. Valóságos kutya-mánia dühöng Tapolczán. Naphosszat az utcákon csapatosan kurizáló kutyákat látni. Így nagy a kilátás, hogy nem sokára több lesz a négy lábú kutya, mint a „két lábú tollatlan állat.“

Ezért jó lesz az ebadót nagyobbra, a a sinter kötelet szűkebbre venni, nehogy Tapolczából — kutyánopolis legyen.

HÍREK.

Labdarugás.

Csodálkozva nézett egymásra a bucsu napjának reggelén a felkelő nap fényében gyönyörködő öreg házaspár: Szentgyörgyhegy és Csobánc, mikor meglátták a lábuknál elterülő völgyben a földet csákányozó, talicskázó, téglalapot, kört rajzoló, tizenegy ifjút. Kíváncsian kérdezték egymástól, hogy mi is készülhet itt, ahol eddig csak a szénkéneget fuvarozó kocsi kerekéi rajzolták rá a pázsitos, hupolagos földre a maguk világszerte egyforma aláírásukat.

Magyarazatot kaphattak volna, ha benéznek a Pannónia ablakán, ahol ügyesen stilizált plakát hirdette, hogy: ma, csütörtökön délután háromnegyed 5 órakor football mérkőzés lesz a szénkénegraktár melletti réten. Mérvököz: Tapolcza—Keszthely. A jövedelem negyedrésze a kórházegylet.

Azok a néhányan, kik nem sajnálták a fáradságot, a kis 10 pernyi gyaloglást, áldozva a kórház ügyének is, kisetáltak, hogy láthassák a tapolczai fiúk mérkőzését a rivális keszthelyiekkel.

Mindenképpen csalódtak.

Csalódtak, ha azt hitték, hogy a régi, dicsőséges, istenben boldogult, de megújított „Tapolczai Atlétikai Club“ bajnokai szállnak sikkra Tapolcza színeire. Mert nem így volt. Hanem a sport jogára alatt egyesült a monarchia minden nemzetiségű, az életet Tapolczán hajszoló ifja: cseh, német, olasz, magyar: köztük a néhány tapolczai. — Miképp az életben, úgy a játékban sem tudott összhangzatosan működni e polyglott csapat. Kisded Königrätz lett az eredmény.

A tapolczai csapatban játszottak: Bauer, Görög, Lustig, Stern, Lechner, Rizza, Rösner, Krausz, Reiczner, Leposa és Oplatka. Néhányan közülök elég szép játékokat produkáltak.

A bíró Diskai Imre volt.

A keszthelyiek jól fölkészültek a csatára: segítségül hívták a sümegi footballisták *elilejét*; válogatott-csapat erejével remélték megverhetni a tapolczaiakat. Az ő emlékezetükben a néhai „Tapolczai Atlétikai Club“ szenior-csapata élt. Ennek hitték az új életét.

Ők is csalódtak; de kellemesen. 0-4 arányban győztek.

Midőn ezt a tapolczai egyetlen nyári sporteseményt, — talán a játékosok nem nagy öröme, — regisztráljuk, ismételten rá kell mutatnunk a tornaegylet szükségességére.

Ennek a hiánya nagyon is meglátszott ezen a vállalkozó, merész csapat szereplésén, — amiért dicséret is illetheti őket.

Minden anyagi és erkölcsi támogatást nélkülöztek. Reggel 5 órától gödröket betemetni és más napszámosi munkát végezni, s délután a mérkőzésen jól játszani — nem lehet.

Aztán csekélyke anyagi gondok is bántották az ifjakat. Ugyanis a költségeket nekik kellett fizetni. — Lesznek-e annyian, hogy megtérülnek a kiadások?

Ezek mind olyan kérdések, amelyekkel tornaegylet létezésével, nem kell törődni a játékosnak és nem kell földhányásra pazarolni az erejét.

Hisz még annyi nivelláló-munka után sem volt rendes a játszótérük! Csupa gödör és domb az egész rét!

Hogy ezt az egyeletet ismét emlegetjük, ezzel nem akarjuk a létesítést támogatni, kiforszírozni, mert ez rövidlátás volna tőlünk; most, mikor a tapolczai egyesületek a pangásnak, a benuzságnak a tetőpontján állanak, egy új egyelet alakítani — dőreség volna. Hagyjuk ezt jobb időre.

Az első hét osztályu polg. fiúiskola a jövő tanévben nyílik meg Orosházán. Az iskola: a gyakorlati életre nevel. Az elméleti részen kívül a növendékek a kertészeti, mezőgazdasági és kézügyességi munkákban nyernek gyakorlati kiképzést. Bárha megértene népünk az iskola célját és minél számosabban jelentkeznenek.

A magyar orvosok és természetvizsgálók a jövő hét folyamán Veszprémben tartják meg ez idei vándorgyűlésüket, amelylyel élelmiszer és vegyészeti kiállítást kapcsolnak össze. A gyűlés iránt, melynek elnöke báró Hornig Károly veszprémi megyés püspök, általános érdeklődés mutatkezik és sok idegent fog Veszprémbé vonzani.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestülete ma — 1912. augusztus 18-án — délelőtt 11 órakor a következő tárgyakban gyűlést tart: 1. Nyírád és Szóc községek ide csatolása tárgyában miniszteri határozat. 2. Illetőségi ügyek. 3. Közigazgatási foháznál építkezés. 4. Bajnóczy István és társai tiltakozása a külsőtér bekerítése ellen. 5. Gazdakör átírata fűztelep részére terület átengedéseért.

Új rend a sorozásoknál. Kimeríthetetlen témákat ad az újságírásnak az új véderőtörvény, mely százezernyi embertömegeket érdeklő változásokat tartalmaz. Ilyen az is, amit az alábbiakban közlünk, s ami arról szól, melyik ujoncot hová, a hadsereg melyik állományába sorozzák. Az új véderőtörvény alapján a sorozás eddigi rendje is megváltozik. Ezelőtt a hadköteleseknek meg volt a számuk és minél magasabb volt a szám, annál inkább elkerülhettek a három évi szolgálatot, mert a honvédség kötelékébe kerültek. Most azonban máskepp lesz. Az ujoncokat turnusokra osztják. Egy egy turnus 13 emberből áll és három csoportból. Minden

4-ik és 13-ik embert a honvédség kötelékébe osztanak be. A családfentartó hadköteleseket szintén négy csoportra osztják. Ha a létszám elegendő lesz, akkor a családfentartókat mind elbocsájtják. Ha azonban nem elegendő a létszám, akkor a negyedik csoportokba tartozók nevét urnába teszik és kisorsolják. Ha azonban feltétlenül szükség van erre a csoportra, akkor elvesztik a kedvezményt. Az ideai újoncok közül az önkéntesek október 10-én, a többiek pedig 15-én vonulnak be.

Szülők figyelmébe ajánljuk *Röser* tan- és nevelőintézetét Budapesten (alapított 1853-ban). E kitűnő hírnévnek örvendő intézet magában foglal 3 osztályú *felső kereskedelmi iskolát*, mely teljesen egyenrangú az állami, községi és testületi felső kereskedelmi iskolákkal — és 4 osztályú polgári iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók az iskolákkal kapcsolatos *nevelő internátusba* felvétetnek. — Értesítést küld *Röser János* igazgató, Budapest, VI., Aradi-utca 10.

Nagy Endre kabaréja Tapolczán. Örömmel jelezzük, hogy a sok köcsragó kabaré után ezúttal igazi művészek kabaréjához lesz szerencsénk. Ma este a Pannonia nagytermében a világhírű Benkő Alice hegedűművész Nagy Endre társulatának legelőkelőbb művészeivel művésztélyt tart. Olvasóink szíves figyelmét akartuk e helyen is a nem mindennapi élvezetes estélyre felhívni.

Dandárparancsnokság Veszprémben. A katonaság hivatalos lapja a „Rendeleti Közlöny” írja, hogy az új véderőtörvény a honvédségnél is lényeges változásokat jelent. Így Veszprém honvéd dandárparancsnokságot kap s egyszersmind a 31. honvéd gyalogezred két zászlóaljja az ezred törzsevel együtt Veszprémben fog állomást kapni.

A Tapolczai Kath. Kőr szokásos évi táncmulatságát f. hó 15-én tartotta özv. Kovács Györgyné vendéglőjének kerthelyiségében, ami úgy erkölcsileg mint anyagilag igen szépen sikerült. A nagy kerthelyiség majdnem kicsinynek bizonyult, mert a táncmulatságon igen sokan voltak és a legszebb rendben igazi magyaros jövedelvel kiválóan virradtig mulattak. A mulatság az egyesület házalapja javára mintegy 160 korona tiszta jövedelmet hozott. *Felülfizettek:* Dr. Darányi Ignác 10, Ley József 5, Glazer Sándor 5, Felki Viktor 9, Serák József 5, Domnanich Sándor 5, Nagy Ignác 5, Kovács Iván 4, Peterfy Vendel 2, Dr. Kaszas Károly 2, Horváth Jenő 2, Felisch Antal 2, Sebestyén Gyula 2, Stephaneck János 1, Mojzer Endre 1, Szeiczler Sándor 1, Fleg József 1, Aranyodi János 1 40, Szabó Sándor 1, Sári György 1, Sárdi Károly 1, Bodai Lajos 1 koronát, Takács Lajos 60, Barabás Albert 50, Mersits József 40, Hobok József 40, Karba Lajos 40, Hujder Vendel 40, Szollár Gáspár 40, Csuba István 40, Lesz Károly 40, Kustán Zsigmond 20, Szollár Miklós 20 fillért. Fogadják a felülfizetők a nyilvánosság előtt is az egyesület köszönetét.

Az eltörölt ünnepek. X. Pius pápa az elmúlt év július 2-án kelt „Supremi Disciplinae” kezdetű motu proprio-jában úgy intézkedett, hogy a szokásos egyházi ünnepek száma az egész világon redukáltassék. A motu proprio meghagyta az összes vasárnapokat karácsony (dec. 25.), újév (január 1), Vízkereszt (január 6.), Áldozó csütörtök vagy Krisztus menybemenetele (Pünkösöd előtti második csütörtök), Szeptőlten fogantatás (dec. 8.), Nagyboldogasszony (aug. 15.), Péter és Pál apostolok (június 29.) és végre Mindszentek (nov. 1) ünnepeit. A meglévő ünnepek közül Szent József (március 19.), Keresztelő Szent János (június 24) egyházi ünnepeit és az eddig nagy fényvel megülni szokott Urnapját (Pünkösöd utáni második csütörtök) pedig a megelőző, illetőleg a következő vasárnapra helyezte át a pápa. A templomok védőszentjeinek ünnepeit, az ugynevezett bucukat a pápa érintetlenül hagyta ugyan, de felhatalmazta az egyházi főhatóságokat, hogy azokat — ha úgy akarják — a védőszent ünnepét követő vasárnapra helyeztessék át. A hívők kérésére, mint ismeretes, a magyar püspöki kar felterjesztéssel fordult X. Pius pápához, hogy a

magyar ünnepeket eddigi állapotában változatlanul tartsa fenn. Ezt a kérést nem teljesítette a pápa s Gennari biboros erről most értesítette Vaszary Kolos hercegprímást. A hercegprímás Balatonfüredről keltezett legújabb körlevelében tudatja papjaival, hogy a motu proprio intézkedései értelmében elvesztik a külső ünnepjellegüket s azokon a mise hallgatás és a szolgai munkától való tartozkodás nem kötelező: Karácsony, husvét és pünkösöd másodnapja, Urnapja, Gyertyaszentelő Boldogasszony (febr. 2.), Gyümölcsoltó Boldogasszony (márc. 25.), Kisasszonynapja (szept. 8.) valamint mindenféle ország, nemzet, egyházmegye, tartomány, község különleges védőszentjeinek fogadalomból, vagy szokásból származó ünnepei, még ha egyháziilag meg is voltak eddig erősítve és nyilvánosan is megülettek. Ez ünnepnapok az ünnepek jegyzékéből töröndök. Hogy az ünnepeknek ez az új rendje mikor lép életbe, arra nevezve még eddig nem történt döntés.

Barlanglátogatás. A múlt hét folyamán is igen sok vidéki kereste fel a községünk elött elterülő barlangot, s általában elismerőleg nyilatkoztak. A jövő hét folyamán a budapesti turista egyesület tagjai jelentették be látogatásukat.

Zalaegerszeg a balatoni körtelefonhálózatban. A telefontak kimondhatatlanul nagy hasznát vesszük a Balatonnál azóta, hogy a Balatoni Szövetség előterjesztésére kiépült a balatoni körtelefon. Veszprém várost közelségénél fogva azonnal bekapcsolták a körtelefonba. Nagykanizsát is hamarosan a kereskedelmi érdekénél fogva. Legutóbb pedig Zalavármegye központjának, Zalaegerszegnek a bekapcsolása érdekében írtak fel a kereskedelmi miniszterhez. És pedig arra való hivatkozással, hogy miután a vasúti összeköttetés a megye központjához a balatoni járásokból amúgy is rossz engedélyezni szíveskedjék Zalaegerszegnek a balatoni körtelefon forgalomba való bekapcsolását. Ezzel a vármegye székhelye közvetlen kapcsolatot kapna a nagy fejlődésnek indult Balatonvidékhez.

Nyírás és Szőcz. Mint ismeretes nevezett községek arra kérték a vármegyét, hogy kapesolják őket be a tapolczai járásba. A megye a községek kérésvét elutasította. E határozatot Tapolca nagyközség a miniszteriumnál megfellebbezte, amelyre a múlt héten érkezett le a városhoz a miniszter leírata, mely szerint jóváhagyja a megyei határozatot; így tehát a nevezett községek tovább is a sümegi járáshoz tartoznak.

Bucusu. Folyó hó 15-én Nagyboldogasszony napján volt a tapolczai plébánia-templom bucusuja, amelyre az idén is úgy a plébániához tartozó filiabeli községek lakói, mint távolabbi vidékről is igen sokan jöttek.

Az állami borközraktár. A Badacsonyládbiban épült borközraktár pincéje teljesen elkészült, most folyik a pincéből kiágazó cementhordók készítése és az egész pince belső felszerelése. A munkálatok oly gyorsan haladnak, hogy a raktár az ősz folyamára már teljesen elkészül.

Madárpusztítók. Már sokszor szóvá tettük éretlen suhancaink kedvteléseit, amelyről gyakrabban megemlékezni újabb tapasztalt pusztításaik kényesítenek. Ha a madárpusztítókból hiányzik a kellő erkölcsi érzés a hasznos madarak megvédése, a hatóságnak kellene éberebb figyelemmel lenni és a lelketlen kedvtelést megakadályozni, illetőleg megtorolni.

A közoktatási miniszter a gyakorlati pályákra készülőkért. Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter az állami költségvetési javadalomból ösztöndíjakat létesített, hogy a gyakorlati életpályákra készülő tanulóifjúságot a kereskedelmi iskolákban támogassa. E célból ez év szeptemberétől kezdve a felső kereskedelmi iskolai tanulók között 200 koronától 800 koronáig terjedő ösztöndíjakat fognak kiosztani, míg a kereskedelmi iskolai tanárképzőn 500—1000 koronás ösztöndíjakban részesülnek a kiválóbb hallgatók. Az így kiosztásra kerülő ösztöndíjak évenként 10.000 koronáig terjednek.

Hivatalos termésbecslés. A földművelésügyi miniszterium legutóbbi összeállítására szerint az ország ez évi gabonatermése a következő: Buza 5,974.525 kat. hold területen 46,320.000 métermázsával szemben. Rozs 1,893.236 kat. hold területen 13,779.563 mm. termett a tavalyi 12,779.563 métermázsával szemben. Árpa 1,924.642 kat. hold területen 14,529.302 métermázsával szemben. Zab 1 millió 755.920 kat. hold területen 11,636.466 mm. termett a tavalyi 13,013.676 métermázsával szemben.

Ahol nem kell a kultura. A járási főszolgabíró szigorú rendeletet adott ki a Tapolca nagyközséghez a Dienes-féle vendéglő előtti tér tisztántartására. A községi előjáróság nagyon helyesen a teret bekerítette, sőt épen ez okból elhatározta már regebben, hogy semmiféle látványosság részére át nem engedi, — igaz, hogy e határozatát elég helytelenül már többször megcáfolta, de most meg mint halljuk elhatározta, hogy a kopasz-teret befásítja. Igen okosan. Hiszen, ha idegen jön hozzánk csodálkozva kérdezi, hogy e szembetűnő teret, amely sokszor a trágyadomb képét nyújtotta, miért nem fásítjuk be. Azonban mint halljuk eme igazán szegénytelen tér bekerítése és beültetése ellen földműves polgártársaink tiltakoznak. De hát miért, hisz ott ugysem lehet a marhaállást hagyni, azon már túl vagyunk, a rendeletileg betiltott látványosságok részére sem engedjük át, a szabad közlekedést sem akadályozza, ezzel szemben a község képét szebbé teszi stb. A marháknak pedig igazán mindegy ha tíz-husz lépéssel feljebb csoportosulnak. Miért kell épen ezen a téren csoportosulni, hiszen tisztasági szempontból sem lehet. A teret pedig egy kis jóindulattal mint már említettük a község beültetheti. Nem is sétahely kell oda, hanem tiszta árnyas tér, amely nem csúfítja a közseget, hogy pedig egy kevés jóízű, tisztaságérzet hiányát kenjék ránk, azt földműves polgártársaink se szeretnék.

NYILTTÉR)

Tisztelt hölgyeim! En 32 éves gyermektelen özvegy iparos vagyok és Tapolczán hat ezer koronát érő házam van. Házasság céljából szeretnék megismerkedni egy tisztességes és szorgalmas 25—30 év közt levő leánnyal esetleg gyermektelen menyecskével, akinek legalább is ezer korona készpénz hozománya van. Csakis olyan nő jelentkezék, akinek komoly szándéka van a férjhezmenésre és levelében tudasa velem kiletét és foglalkozását, amelyet 25—30 számmal szíveskedjék a tapolczai főpostára küldeni.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztő.

Szerkesztői üzenetek.

Érdeklődő 28. Tudunkkal „Az Újság” „Rovás” rovatát Kóbor Tamás, a szkeptikus költő írja; a Pesti Hirlapban „Diplomata” álnév alatt Peregriny Albert ír.

Iskolai nyomtatványok.

Az iskolaév közeledtével tisztelettel felhívjuk az illetékes iskolai hatóságok figyelmét a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak ama rendeletére — miszerint minden iskola köteles **törzskönyvet** vezetni az iskola VI-ik osztályát, úgy az ismétlő iskolát végzett tanulórol.

Fenti nyomtatvány, úgy a többi iskolai naplók kaphatók

LÓWY B.
könyvkereskedésében
Tapolczán.

!HIRDESSZEN!

A
TAPOLCZAI LAPOKBAN.
Egész évi hirdetőnek
előnyös ár!!

A
TAPOLCZAI LAPOK
ELŐFIZETESI DIJA

Egész évre K 10.—
Fél " K 5.—
Negyed " K 2.50
Jegyzőknek és tanítóknak
kedvezményes ár! !!

A „Valódi“
: Franck :
bevásárlásánál
sziveskedjék
ezen védjegyre
figyelemmel
lenni.

Hasonló csoma-
golást, mely
nem a „Valódi“
: Franck :, utasít-
son elővigyázat-
tal vissza.

Legjobb honi
nyersanyag terméke.

Gyár Kassán.

im 122/24567

Eladó 10 darab hat és négy
hónapos kitűnő faju
fehér

mangalica malac
és egy

bebűgött **anyakoca.**
Hirsch Lipótnénál.

Október 1-ére Csányi László-
utca 9. szám alatt egy

**KÉT SZOBÁS UDVARI
lakás kiadó.**

Eladó SZŐLŐ.

A halagosi hegyen 3 hold
teljesen ojtvánnyal berakott
szőlőmet épülettel, teljes pince
felszereléssel, termessel vagy
annélkül

A ZONNA L ELADOM.

Bővebbet a tulajdonos

Krausz Vilmos
Monostorapáti.

Gyümölcs és szőlő szállító kosarat

bármily mennyiségben legelőnyösebben
szállít:

Kosár Értékesítő Központ,
Budapest, VI. Podmaniczky-utca 49. sz.

HIRSCH JÓZSEF

hentes üzlete és füstölője

TAPOLCZA, főtér.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertés, I. rendű
sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

Naponta saját készítésű friss
virslit, kalbászt, párisi és sza-
faládét.

Legolcsóbb napi árak!

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagyválasztékú raktárát, Nechwile
Ferenc szabadalmazott „AUSZTRIA“ permetező
egyedüli készítőjének főraktára, továbbá önmű-
ködő Rákóczy, légnyomású, Mayfarth
és Eclair vermöre permetezők, melyeket
gyári áron becsátok rendelkezésre.

Szénkénevezők, (Egyszerűség.) Borszivatty-
tyúk, bortömítők, (Heinrich rendszer.) Ekék,
Kaysler varrógépek golyós csapágy-
gyal továbbá a legnagyobb választék

szőlőprésekből,
Lüttichi és Pieper vadászfegyverekből; mindennemű
gazdasági és sző-
lőszeti gépekből.

Nehéz I. rendű „AUSZTRIA“
permetezőkhöz mindennemű géprész kapható.
Állandó nagy raktár használt vasuti
sinekből és vasgerendákból. ooo

Ugyanitt egy jó házból való fiu

tanoncna k

felvétetik.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárdakert
átellenében.

Készít minden e téren előforduló épületvasalást, modern
takaréktűzhelyeket, lépcső-, sir-, erkélyrácsokat- és
vaskapukat.

Elfogad szivattyus kutak fellátását és javítását, bor-
fejítő, szénkénevező és permetező gépek javítását a lehető
legjutányosabb árak mellett.

Állandóan nagy raktáron tartok takaréktűzhelyeket és
permetező gépreseket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.

Osram égők a legolcsóbb áron!